

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวน : กรณีศึกษา
ชุมชนตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

วีรพร รอดพัฒนา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2557

**Cultural Tourism Management of Thai Phuan Group : A Case Study of
Kaohong Market, Bangplama District, Suphanburi Province**

VEERAPORN RODTADSANA

**Thematic Paper Study Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of Master of Arts
Department of Tourism Management
Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University**

2014

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและจารึกพระคุณนี้ไว้ในความทรงจำอย่างมิรู้ลืมเถื่อนว่า ความสำเร็จในครั้งนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความกรุณาจากท่านอาจารย์ นอกจากนั้นขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการอื่น ๆ อันประกอบด้วย ผศ.ดร.วรรณมา ศิลปอาษา ผศ.เชียง เกาซิต ผศ.ดร.อัศวิน แสงพิภูล และดร.จำเนียร ชุมหโสภาค ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไข และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ที่มีส่วนทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

การดำเนินการศึกษานี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ หรือผู้รู้ของชุมชน อันประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล เจ้าของตลาด และผู้ค้าขายชาวไทยพวนในชุมชนตลาดเก่าห้อง ซึ่งเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ทั้ง 16 คน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้

ในท้ายที่สุดนี้ ต้องขอระลึกถึงความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางการศึกษาใน และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจรวมทั้งให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีจนทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

วีรพร รอดทัศนาศนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.....	8
2.2 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนตลาดเก้าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.....	15
2.3 ข้อมูลทั่วไปของชาวไทยพวน.....	18
2.4 แนวคิดเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	34
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
3.1 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
3.4 การตรวจสอบข้อมูล.....	48
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	50
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญหรือผู้รู้ของชุมชน.....	50
4.2 วิถีชีวิต วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวน ชุมชนตลาดเก่าห้อง.....	52
4.3 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวนชุมชนตลาดเก่าห้อง..	63
5. สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	79
5.2 อภิปรายผล.....	84
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	95
ก แบบสัมภาษณ์	95
ข แบบบันทึกการสังเกต	99
ประวัติผู้เขียน.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ข้อมูลการปกครองและประชากรอำเภอบางปลาม้า.....	9
2.2	วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี.....	12
2.3	สถานที่สำคัญ.....	13
2.4	จังหวัดที่มีกลุ่มไทยพวน.....	21
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ.....	50

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 ภาพผู้ก่อตั้งตลาดเก้าห้อง (นายบุญรอด เหลียงพานิชและนางส้มจีน)	53
4.2 ภาพบริเวณตลาดบน.....	56
4.3 ภาพผู้ใหญ่โบราณ.....	56
4.4 ภาพศาลเจ้าพ่อทุ่งแค.....	57
4.5 ภาพผลิตภัณฑ์และสินค้าที่จำหน่ายในตลาดบน.....	57
4.6 ภาพบริเวณตลาดกลาง.....	58
4.7 ภาพโรงสีเก่า.....	59
4.8 ภาพเครื่องพิมพ์โบราณ.....	59
4.9 ภาพศาลเจ้าแม่ทับทิม.....	59
4.10 ภาพผลิตภัณฑ์และสินค้าที่จำหน่ายในตลาดกลาง.....	60
4.11 ภาพบริเวณตลาดล่าง.....	61
4.12 ภาพหอดูโจร.....	61
4.13 ภาพทิวทัศน์จากค้ำบนหอดูโจร.....	62
4.14 ภาพพิพิธภัณฑ์ตลาดเก้าห้อง.....	62
4.15 ภาพด้านในพิพิธภัณฑ์ตลาดเก้าห้อง.....	62
4.16 ภาพศาลเจ้าพ่อหลักเมือง.....	63
4.17 ภาพผลิตภัณฑ์และสินค้าที่จำหน่ายในตลาดล่าง.....	63
4.18 ภาพแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อชุมชนตลาดเก้าห้อง.....	65
4.19 ภาพสถานที่ในชุมชนที่ชำรุดทรุดโทรม.....	66
4.20 ภาพแสดงภูมิทัศน์ด้านหน้าชุมชนตลาดเก้าห้องในปัจจุบัน.....	67
4.21 ภาพพิพิธภัณฑ์บ้าน ไทยพวน.....	68
4.22 ภาพเครื่องมือในการดำรงชีวิตของชาวไทยพวนสมัยก่อน.....	69
4.23 ภาพการทำบั้งไฟของชาวไทยพวน.....	69
4.24 ภาพเขื่อนริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน.....	69
4.25 ภาพสะพานแขวน.....	70
4.26 ภาพเทศบาลตำบลบางปลาหมอ.....	71

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.27 ภาพลานจอดรถ.....	71
4.28 ภาพลานพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ.....	71
4.29 ภาพลานร้านค้าด้านหน้า.....	72
4.30 ภาพห้องสุขา.....	72
4.31 ภาพศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว.....	72
4.32 ภาพสถานีอนามัยตำบลบางปลาหมอ.....	73
4.33 ภาพศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....	73
4.34 ภาพตู้เอทีเอ็ม.....	73
4.35 ภาพห้องสมุดประชาชนเทศบาลตำบลบางปลาหมอ.....	74
4.36 ภาพป้ายบอกสถานที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว.....	74
4.37 ภาพกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาขานการค้าตลาดเก้าห้อง.....	77